

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถาน
ศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของ
โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสันกำแพง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1^{*}
Administrative Skills of School Administrators Affecting
Academic Management Efficiency of Schools in San Kamphaeng
District Educational Quality Network under the Chiang Mai
Primary Education Service Area Office 1

จิราพร เรือนคำมูล และปาริชาติ บัวเจริญ
Jiraporn Ruenkhummoon and Parichat Buacharoen
มหาวิทยาลัยพายัพ
Payap University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Parichat_b@payap.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสันกำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานที่ในการสอนจำนวน 155 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Statified Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

^{*}ได้รับบทความ: 15 สิงหาคม 2566; แก้ไขบทความ: 5 กุมภาพันธ์ 2567; ตอรับตีพิมพ์: 13 มีนาคม 2567
Received: August 15, 2023; Revised: February 5, 2024; Accepted: March 13, 2024



ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอสันกำแพง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านจิตวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอสันกำแพง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศ การสอน ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสันกำแพง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร; ประสิทธิภาพ; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this research was to: 1) study administrative skills of school administrators, 2) study the efficiency of academic administration, and 3) study the relationship between skills management of educational institution administrators with the efficiency of the school's academic administration San Kamphaeng District Educational Quality Network under the Chiang Mai Primary Education Service Area Office 1. The sample used in the research included the director/deputy director of educational institution and teachers performing teaching duties, totaling 155 people, using stratified sampling. Data were collected using a questionnaire with a confidence value of 0.98. Statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

Finding reveal that:

1. The administrator's skills school administrators of schools in San Kamphaeng district educational quality network. Overall, it was at a high level. Sort the average from descending were moral and ethical skills, human skills, conceptual skills, technological



skills, communication skills, critical and creative thinking skills.

2. The academic management efficiency of schools in SanKamphaeng district educational quality network. Overall, it was at a high level. Sort the average from descending were the development of the learning process at a high level followed by educational measurement and evaluation, teaching supervision, the development of quality assurance systems in educational institutions, educational curriculum development, development of innovative media and technology for education and research to develop teaching and learning.

3. Analysis of the relationship between administrative skills of school administrators affecting academic management efficiency of schools in San Kamphaeng district educational quality network under the Chiang Mai primary education service area office 1 were high relation at .01 level of significance.

Keywords: Management skills; Efficiency; Academic Administration

1. บทนำ

การบริหารสถานศึกษาถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธี การบริหารที่มีความเหมาะสมสำหรับการดำเนินงานในองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เกิดผลงานที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องมีทักษะในการบริหารงาน มีความเข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลชัดเจน มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ รู้จักการประสานงานกับทุกภาคส่วนและมีความรับผิดชอบ สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมาย ที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทักษะของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร ซึ่งเกิดจากการนำความรู้ความชำนาญมาดำเนินการจนทำให้เกิดประสิทธิผล

ทักษะของผู้บริหารถือว่ามีความจำเป็นต่อการศึกษาในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียน พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่างๆ ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต โดย วิโรจน์ สารรัตน์ (อ้างถึงใน จันทร์จิราพรหมเมตตา, วันทนา อมตาริยกุล และนวัตรหอมสิน, 2562, หน้า 167-188) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาหน่วยงานหรือสถานศึกษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งจะต้องเป็นผู้พัฒนานโยบายมากกว่าเป็นผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ สร้างแนวคิดใหม่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นจริงของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม จึงจะสามารถบริหารสถานศึกษา



ของตนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ทันเวลาที่กำหนดและทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นกลไกสำคัญ เป็น ตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิด จากการบริหาร

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จึง ต้องจึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความ รู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและ ประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่เพื่อ นำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารที่มี ความรู้ความสามารถ จะช่วยให้ครูสามารถจัดการ เรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเป็นไปตามจุด มุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารจะ ต้องมีความมุ่งมั่นและจริงจังในการพัฒนางานใน สถานศึกษาอย่างแท้จริง ในการที่สถานศึกษาจะมี ภารกิจให้มีประสิทธิภาพได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้น อยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บังคับ บัญชาและริเริ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุ เป้าหมาย นอกจากนี้ พรทิพย์ มงคลเสถียร, พิมพกา ธรรมสิทธิ์ และชัชฎุมิ สีสัมพู (2563, หน้า 121- 134) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ใน ศตวรรษที่ 21 ว่า จะต้องมีความรู้ความสามารถใน การบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ในการ บริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง กล้าตัดสินใจ มีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะทางด้านงาน วิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นทั้งนักบริหาร นักวิชาการ นักจัดกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความ

สามารถในการติดต่อ สื่อสาร มีมนุษยสัมพันธ์เป็น ที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง ความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่ การปฏิรูปสถานศึกษาด้านต่างๆ เป็น ผู้จุดประกายความคิดสำหรับการพัฒนาคุณภาพ งาน ในสถานศึกษา ดังนั้นการที่ผู้บริหารสถาน ศึกษาจะพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยบุคลากรในสถานศึกษาทำหน้าที่บริหาร สถานศึกษาร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีเลิศนำไป สู่ผู้บริหารที่อยู่ในศตวรรษที่ 21

งานด้านวิชาการ นับเป็นงานหลักของ สถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการจัดการ ศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มาตรฐาน คุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหาร งานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานด้าน วิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุด ต่อความสำเร็จ หรือล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษาให้มี คุณภาพ เพราะจุดมุ่งหมายของงานด้านวิชาการอยู่ ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติที่ต้องการ กล่าวได้ว่างาน ด้านวิชาการเป็นงานสำคัญของผู้บริหาร ที่จะต้อง รับผิดชอบในการใช้หลักการบริหารงานด้านนี้อย่าง มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีวิธีการจัดการให้ครูและ บุคลากรผู้ทำหน้าที่ทางด้านงานวิชาการ ดำเนิน การจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ และเกิด ประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มี ความรู้และมีทักษะในการบริหาร สามารถเลือกใช้ รูปแบบการบริหารงานด้านวิชาการที่มีความเหมาะสม มีเทคนิควิธีการจัดการเข้าใจจุดเด่นจุดด้อยของ สถานศึกษา สามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ สำคัญในการพัฒนาจุดเด่นแก้ไขจุดด้อย เพื่อให้การ



บริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความสำเร็จของการบริหารงานด้านวิชาการที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เสริมสร้างคุณลักษณะและทักษะผู้เรียนที่พึงประสงค์ได้ ดังที่ คัมภีร์ สุดแท้ (อ้างถึงใน อรทัยริน เลิศจิรัชยวงศา, ลินดา นาคโพรย และ กัญญกร เอี่ยมพญา, 2565, หน้า 264-279) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ส่วนงานอื่นมุ่งส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนให้มีความสมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ มุ่งส่งเสริมคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสมบูรณ์ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ตามแนวทางของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการบริหารสถานศึกษา จึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญ ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันตามนโยบายของส่วนกลาง ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะในการบริหารงาน มีความรู้ความสามารถรอบด้าน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังที่ คาวิ เจริญจิตต์ (2557, หน้า 121-122) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา iva ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ พึงพอใจให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ มีความสามารถในการสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ร่วมงานอยู่เสมอ กระตุ้นให้บุคลากรหรือหน่วยงานอื่นมีส่วน

ร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีทักษะในการบริหารด้านความคิดรวบยอด สามารถแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ศึกษา ความต้องการของชุมชนเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา สามารถวางแผนในการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี ใช้อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนในการบริหารงาน การจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษา เข้าใจกระบวนการดำเนินงาน ทำให้ครูผู้สอนทุกคนร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารภายในสถานศึกษาให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวถึงระบบ การเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาว่า ระบบการเรียนการสอนของเด็กไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้เกิดผลกระทบทางการศึกษาอย่างมาก ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการรับรู้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการรับรู้ภาวะถดถอยเชิงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกรายวิชา และดังที่ ภูมิพัฒน์ ศรีวรชิตพัฒน์ (2565, หน้า 71-86) กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการศึกษาของนักเรียน



หรือแม้แต่มิผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ลดลงแต่ยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านทักษะต่างๆ ของนักเรียนในช่วงต่อไปของชีวิตอีกด้วย จากผลกระทบทางการศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นโจทย์ที่ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ต้องมีการดำเนินการกำหนดทิศทางการบริหารวางแผนกระบวนการดำเนินงานตามนโยบาย ของการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพของนักเรียนให้อยู่ในระดับมาตรฐาน เพราะหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การปรับตัว และตีโจทย์นโยบายการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน บริบทของโรงเรียน พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะในการบริหารงาน โดยเฉพาะงานด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของการจัดระบบการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านความรู้ สติปัญญา ร่างกาย จิตใจ และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผลการวิจัยที่ได้สถานศึกษาในอำเภอสนักำแพงสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาทักษะทางการบริหารของผู้บริหาร อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการการบริหารงานด้านวิชาการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 โรงเรียน รวม 251 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้จำนวน 155 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Statified Random Sampling) ใช้สถานศึกษา เป็นชั้นในการสุ่ม แล้ว



จึงเทียบสัดส่วน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 155 คน จากจำนวนประชากร 251 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และ การคิดสร้างสรรค์ 5) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 6) ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านการนิเทศการ สอน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 7) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในสถาน

ศึกษา และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม ศัพท์เฉพาะ มีค่าเท่ากับ 0.6-1.00 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิ ภาพการบริหารงานด้านวิชาการ สถิติที่ใช้ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation Coefficient)

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้าน วิชาการของโรงเรียนในเครือข่าย พัฒนาคุณภาพ การศึกษา อำเภอสนักำแพง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า

ตารางที่ 1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอสนักำแพง โดยภาพรวม

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_1)	4.44	0.46	มาก
2. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (X_2)	4.36	0.52	มาก



ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
3. ทักษะด้านการสื่อสาร (X_3)	4.33	0.56	มาก
4. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (X_4)	4.21	0.62	มาก
5. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_5)	4.38	0.56	มาก
6. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_6)	4.69	0.40	มากที่สุด
รวม	4.40	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = .40) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .46) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = .56) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = .52) ทักษะด้านการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .56) ทักษะด้านคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .62) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอสนักกำแพง โดยภาพรวม

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Y_1)	4.27	0.56	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_2)	4.46	0.51	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Y_3)	4.32	0.57	มาก
4. ด้านการนิเทศการสอน (Y_4)	4.37	0.56	มาก
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา (Y_5)	4.39	0.51	มาก
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (Y_6)	4.25	0.63	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา (Y_7)	4.37	.53	มาก
รวม	4.35	0.55	มาก



จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสันกำแพง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = .55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = .51) ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = .51)

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .53) ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .56) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .57) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = .56) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .63) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอ สันกำแพง

ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถาน ศึกษา	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)							
	ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน							
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y _{รวม}
X ₁	0.58**	0.55**	0.54**	0.60**	0.57**	0.28**	0.50**	0.64**
X ₂	0.58**	0.54**	0.70**	0.56**	0.53**	0.33**	0.46**	0.66**
X ₃	0.64**	0.52**	0.62**	0.58**	0.51**	0.41**	0.43**	0.65**
X ₄	0.69**	0.56**	0.65**	0.68**	0.60**	0.37**	0.50**	0.72**
X ₅	0.69**	0.69**	0.71**	0.76**	0.73**	0.43**	0.57**	0.80**
X ₆	0.48**	0.38**	0.48**	0.53**	0.49**	0.30**	0.54**	0.57**
X _{รวม}	0.70**	0.62**	0.72**	0.71**	0.66**	0.40**	0.58**	0.78**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้าน วิชาการ ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาอำเภอสันกำแพง โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = 0.78^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ พิจารณาเป็นรายคู่ 3 อันดับแรก



คือ ทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอด กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการนิเทศการสอน มีความสัมพันธ์กัน ในระดับสูง ($r = 0.76^{**}$) รองลงมาคือ ทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอด กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.73^{**}$) และทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอด กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.71^{**}$) ตามลำดับ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านจิตวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา แซ่เตียว และนุชนารัตนศิริประภา (2560, หน้า 88-99) ได้ศึกษาเรื่อง

ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ทักษะของผู้บริหารโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร รอดไพบุลย์ (2565) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาสระแก้วโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง โดยภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล การศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญพงศ์ คงทน (2558) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ใจ พุฒจิตร์สุส (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสนักำแพง พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน



ทางบวกในระดับสูง พิจารณาเป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดกับ การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการสอน รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดกับ การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา แซ่เตียว และนุชนรา รัตนศิริประภา (2560, หน้า 88-99) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะศักดิ์ พรหมอ่อน และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2564, หน้า 121-122) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 4 พบว่า ทักษะด้านความรู้ความคิดกับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง จะเห็นได้ว่า ในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนะที่ดี รู้ขอบข่ายของงานคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารกับครูผู้สอนมีการทำงานและแก้ไขปัญหาพร้อมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลของการบริหาร ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการบริหารงานวิชาการ

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และ ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาควรมีนโยบาย แนวทางในการบริหารเพื่อส่งเสริม ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการการคิดสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรม การวิจัยเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาทางการบริหาร ส่งเสริมให้บุคลากรริเริ่มในการทำโครงการหรือกิจกรรมใหม่ๆ ตามความต้องการ บริบทของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหาร พร้อมกันนี้ควรมีการชื่นชมยินดี เสริมกำลังใจสำหรับบุคลากรตามความเหมาะสมและยุติธรรม

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานของผู้บริหารและครูทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีวารสารเผยแพร่ผลงาน หรือช่องทางอื่นๆ ให้ทุนสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การวิจัย เพื่อให้ผู้บริหารและครูมีความสนใจในการร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการฝึกทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการการคิดสร้างสรรค์ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ แสวงหาความรู้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ทันสมัย เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรม สำหรับช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่



เกิดขึ้นในสถานศึกษา

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเพิ่มพูนความรู้และทักษะต่างๆ โดยการอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ การทำวิจัยนวัตกรรม มีการสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การกล่าวยกย่องชมเชย การให้รางวัล ส่งเสริมความก้าวหน้าในการศึกษาต่อหรือวิทยฐานะ

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเผยแพร่ผลงานของครูทางเว็บไซต์โรงเรียน มีวารสารเผยแพร่ผลงาน หรือช่องทางอื่นๆ เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจได้ศึกษาด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อ

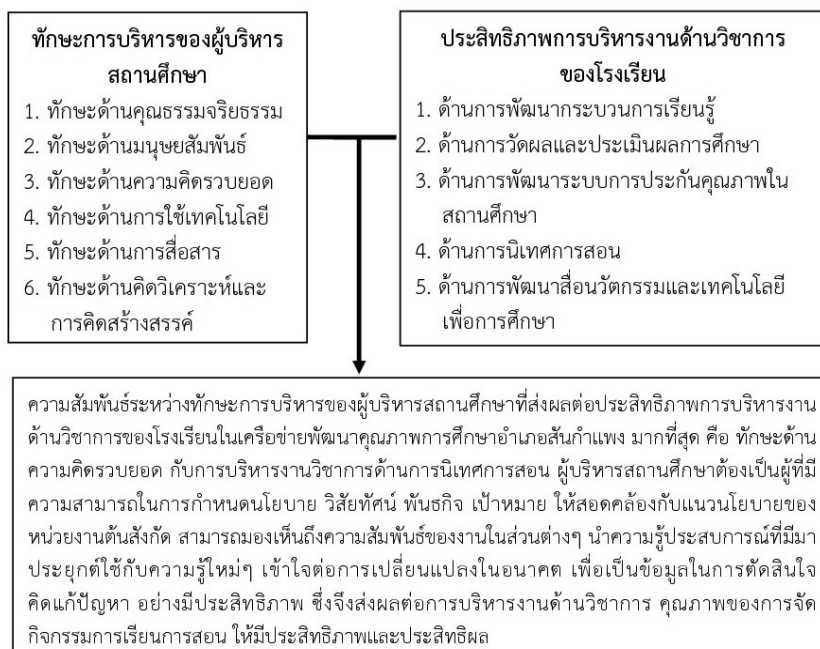
นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการ

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ โรคอุบัติใหม่ และสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ



เอกสารอ้างอิง

- คาวี เจริญจิตต์. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จันทร์จิรา พรหมเมตตา, วันทนา อมตารียกุล และนวัตกร หอมสิน. (2562). ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *พินเนศวร์สาร*, 15(1), 167-188.
- เจริญพงศ์ คงทน. (2558). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรทิพย์ มงคลเสถียร, พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์ และชัชภูมิ สีชมพู. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 11(1), 121-134.
- พิมพ์ใจ พุ่มจตุรัส. (2562). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ภูมิพัฒน์ ศรีวัชรพัฒน์. (2565). กลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทย จากการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการมหาวิทยาลัยมหิดล*, 9(1), 71-86.
- มานะศักดิ์ พรหมอ่อน และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 4(3), 121-122.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2578*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อรอัยริน เลิศจิรัชยวงศา, ลินดา นาคโปรย และกัญญกร เอี่ยมพญา. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. *สิรินธรปริทรรศน์*, 22(1), 264-279.



อุษา แซ่เตียว และนุชนรา รัตนศิริระประภา. (2560). ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วารสารบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(1), 88-99.

Krejcie, R., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational
and Psychological Measurement*, 30, 607-610.